

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2018. július 25.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – Az 1. cikk (3) bekezdése – A tagállamok közötti átadási eljárások – Végrehajtási feltételek – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 47. cikk – A független és pártatlan bírósághoz való fordulás joga”

A C-216/18. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court (felsőbíróság, Írország) a Bírósághoz 2018. március 27-én érkezett, 2018. március 23-i határozatával terjesztett elő az

LM

ellen kibocsátott európai elfogatóparancsok végrehajtására irányuló eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta (előadó), M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits és C. G. Fernlund tanácselnökök, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin, F. Biltgen, C. Lycourgos és E. Regan bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság 2018. március 23-i, a Bírósághoz 2018. március 27-én érkezett kérelmére, miszerint az előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzata 107. cikkének megfelelően sürgősségi eljárásban bírálják el,

tekintettel az első tanács e kérelemnek helyt adó, 2018. április 12-i határozatára,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. június 1-jei tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Minister for Justice and Equality képviseletében M. Browne, meghatalmazotti minőségben, segítői: S. Ní Chúlacháin BL, R. Farrell SC és K. Colmcille BL,
- LM képviseletében C. Ó Maolchallann solicitor, M. Lynam BL, M. S. Guerin SC és D. Stuart BL,
- a spanyol kormány képviseletében M. A. Sampol Pucurull, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: angol.

- a magyar kormány képviselőjében Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében M. K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében Ł. Piebiak, B. Majczyna és J. Sawicka, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében J. Tomkin, H. Krämer, B. Martenczuk, R. Troosters és K. Banks, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. június 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. február 1-jei 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 1. cikke (3) bekezdésének az értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet az LM (a továbbiakban: érintett személy) ellen a lengyel bíróságok által kibocsátott európai elfogatóparancsok Írországban való végrehajtásának keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az EU-Szerződés

- 3 Az EUSZ 7. cikk a következőket írja elő:

„(1) A Tanács, a tagállamok egyharmada, az Európai Parlament vagy az Európai Bizottság indokolással ellátott javaslata alapján, tagjainak négyötödös többségével és az Európai Parlament egyetértésének elnyerését követően megállapíthatja, hogy fennáll az egyértelmű veszélye annak, hogy egy tagállam súlyosan megsérti a 2. cikkben említett értékeket. Mielőtt ilyen megállapítást tenne, a Tanács meghallgatja a kérdéses tagállamot, és ugyanezen eljárásnak megfelelően ajánlásokat tehet neki.

A Tanács rendszeresen ellenőrzi, hogy azok az okok, amelyek alapján ilyen megállapítást tett, továbbra is fennállnak-e.

(2) A tagállamok egyharmada vagy az Európai Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértésének elnyerését követően az Európai Tanács, miután a kérdéses tagállamot felkérte észrevételei benyújtására, egyhangúlag megállapíthatja, hogy a tagállam súlyosan és tartósan megsérti a 2. cikkben említett értékeket.

(3) A Tanács, amennyiben a (2) bekezdés szerinti megállapításra jutott, minősített többséggel úgy határozhat, hogy a kérdéses tagállamnak a Szerződések alkalmazásából származó egyes jogait felfüggeszti, beleértve az e tagállam kormányának képviselőjét a Tanácsban megillető szavazati jogokat. Ebben az esetben a Tanács figyelembe veszi az ilyen felfüggesztésnek a természetes és jogi személyek jogait és kötelezettségeit érintő lehetséges következményeit.

A kérdéses tagállamnak a Szerződések szerinti kötelezettségei minden esetben továbbra is kötik ezt az államot.

[...]

A Charta

- 4 Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) „Igazságszolgáltatás” című VI. címe magában foglalja „A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog” című 47. cikket, amely a következőképpen rendelkezik:

„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

[...]

- 5 Az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) a Charta 47. cikkének második bekezdésével kapcsolatban kifejtik, hogy e rendelkezés megfelel az 1950. november 4-én Rómában aláírt, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (kihirdette: 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEE) 6. cikke (1) bekezdésének.

- 6 A Chartának „Az ártatlanság védelme és a védelemhez való jog” című 48. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

(2) Minden gyanúsított személy számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tiszteletben tartását.”

A 2002/584 kerethatározat

- 7 A 2002/584 kerethatározat (5)–(8), (10) és (12) preambulumbekzdése a következőképpen fogalmaz:

„(5) [...] az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadatási eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadatási eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. [...]

(6) Az e kerethatározatban előírt európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amelyre az Európai Tanács az igazságügyi együttműködés »sarokkövéként« utalt.

(7) Mivel az 1957. december 13-i európai kiadatási egyezményre épülő többoldalú kiadatási rendszer felváltását a tagállamok egyoldalúan eljárva nem képesek kielégítően megvalósítani, és e cél – nagyságát és hatásait tekintve – az unió szintjén jobban megvalósítható, a Tanács az

[EU 2. cikk]ben és az [EK 5. cikk]ben foglalt szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az arányosság elvének megfelelően, amelyet az utóbbi cikk rögzít, ez a kerethatározat nem lép túl az e cél megvalósításához szükséges mértéken.

- (8) Az európai elfogatóparancs végrehajtásaként hozott határozatokat megfelelően ellenőrizni kell, ami azt jelenti, hogy annak a tagállamnak az igazságügyi hatósága határoz az átadásról, amelyben a keresett személyt elfogták [helyesen: hogy abban a tagállamban, amelyben a keresett személyt elfogták, igazságügyi hatóság határoz az átadásról].

[...]

- (10) Az európai elfogatóparancs szabályozása a tagállamok közötti nagy fokú bizalomra épül. Végrehajtása csak abban az esetben függeszthető fel, ha a tagállamok egyike súlyosan és tartósan megsérti az [EU 6. cikk] (1) bekezdésében [jelenleg, módosítást követően EUSZ 2. cikk] rögzített alapelveket, és ezt a Tanács a [z EU 7. cikk] (1) bekezdése [jelenleg, módosítást követően az EUSZ 7. cikk (2) bekezdése] szerint, [az ugyanezen cikk] (2) bekezdésében [jelenleg, módosítást követően az EUSZ 7. cikk (3) bekezdésében] rögzített következményekkel megállapítja.

[...]

- (12) E kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelmet fordít a [z EU 6. cikkben] elismert és a [Chartában], különösen annak VI. fejezetében kifejezésre jutott elvekkel. E kerethatározat egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely tiltja olyan személy átadásának megtagadását, aki ellen európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, amennyiben objektív okok alapján feltehető, hogy az elfogatóparancs kibocsátására azért került sor, hogy az adott személyt neme, faji vagy vallási hovatartozása, etnikai származása, állampolgársága, anyanyelve, politikai meggyőződése vagy szexuális irányultsága alapján vonják büntetőeljárás alá vagy megbüntessék, illetve feltehető, hogy helyzetét bármely fenti körülmény hátrányosan befolyásolhatja.

[...]”

- 8 E kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EU 6. cikk]ben biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

- 9 Az említett kerethatározat 3., 4. és 4a. cikkében az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező, illetve mérlegelhető megtagadásának okai szerepelnek.

- 10 Ugyanezen kerethatározatnak „A központi hatóság részvétele” című 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az illetékes igazságügyi hatóságok támogatására minden tagállam kijelölhet egy vagy – ha jogrendszere úgy rendelkezik – több központi hatóságot.

(2) A tagállam, ha ez igazságszolgáltatási rendszere felépítése következtében szükséges, központi hatóságát (hatóságait) bízhatja meg az európai elfogatóparancsok hatósági továbbításával és fogadásával, továbbá az ezekkel kapcsolatos minden egyéb hivatalos levelezéssel.

Az a tagállam, amely élni kíván az e cikkben biztosított lehetőségekkel, a Tanács Főtitkárságához eljuttatja az általa kijelölt központi hatóságra vagy központi hatóságokra vonatkozó nyilatkozatokat. Ez a nyilatkozat a kibocsátó tagállam minden hatóságára kötelező.”

11 A kerethatározatnak a „Határozat az átadásról” című 15. cikke értelmében:

„(1) Az érintett személy átadásáról az e kerethatározatban előírt határidőkön belül és feltételek mellett a végrehajtó igazságügyi hatóság határoz.

(2) Ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó tagállam által közölt információk nem elégségesek ahhoz, hogy az átadás kérdésében határozzon, kéri, hogy a szükséges kiegészítő információkat, különösen a 3–5. cikkekre, valamint a 8. cikkekre tekintettel, soron kívül bocsássák a rendelkezésére, és a 17. cikkben előírt határidők betartását szem előtt tartva határidőt szabhat ezek kézhezvételére.

[...]”

Az ír jog

12 A 2002/584 kerethatározatot az ír jogrendbe a European Arrest Warrant Act 2003 (az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény) ültette át.

13 Az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény 37. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az érintett nem adható át a jelen törvény alapján, ha

- a) az átadása összeegyeztethetetlen lenne az államnak
  - (i) az [EJEE], vagy
  - (ii) az [EJEE] kiegészítő jegyzőkönyvei

alapján fennálló kötelezettségeivel,

- b) az átadása sértené az Alkotmány bármely rendelkezését [...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 A lengyel bíróságok 2012. február 1-jén, 2012. június 4-én és 2013. szeptember 26-án három európai elfogatóparancsot bocsátottak ki az érintett személy ellen az elfogása, illetve a kábítószeres és pszichotrop anyagok jogellenes kereskedelme miatti büntetőeljárás lefolytatása céljából az említett bíróságoknak történő átadása iránt.

15 2017. május 5-én az érintett személyt ezen európai elfogatóparancsok alapján letartóztatták Írországban, és a kérdést előterjesztő bíróság, a High Court (felsőbíróság, Írország) elé állították. Közölte e bírósággal, hogy a lengyel hatóságoknak történő átadásába nem egyezik bele, így elrendelték a lengyel igazságügyi hatóságoknak való átadását kimondó határozat meghozataláig történő fogva tartását.

- 16 Az átadásba bele nem egyezés alátámasztására az érintett személy különösen azzal érvel, hogy az átadása esetén az igazságszolgáltatás nyilvánvaló megtagadása valós veszélyének lenne kitéve, ami sérti az EJEE 6. cikkét. E tekintetben az érintett személy konkrétan azt állítja, hogy a Lengyel Köztársaságban a közelmúltban elfogadott jogalkotási reformok megfosztják a tisztességes eljáráshoz való jogától. Ezek a reformok alapjaiban megrengetik az európai elfogatóparancsot kibocsátó hatóság és az azt végrehajtó hatóság közötti kölcsönös bizalom alapját, ami kétségessé teszi az európai elfogatóparancs szabályozásának működését.
- 17 Az érintett személy többek között a Bizottság által az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (1) bekezdése alapján a lengyelországi jogállamisággal kapcsolatban 2017. december 20-án elfogadott indokolással ellátott javaslatra [COM(2017) 835 final] (a továbbiakban: indokolással ellátott javaslat), valamint az e javaslatban hivatkozott dokumentumokra támaszkodik.
- 18 Az indokolással ellátott javaslatban a Bizottság először is részletesen kifejti a jogalkotási reformok hátterét és történetét, majd két, különös aggodalomra okot adó területre tér ki, mégpedig egyfelől a független és jogszerű alkotmányossági felülvizsgálat hiányára, másfelől pedig a rendes bíróságok függetlenségét fenyegető veszélyekre, végül pedig felkéri a Tanácsot annak megállapítására, hogy fennáll annak egyértelmű veszélye, hogy a Lengyel Köztársaság súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkben hivatkozott értékeket, valamint, hogy e tekintetben tegyen megfelelő ajánlásokat e tagállamnak.
- 19 Az indokolással ellátott javaslat egyébiránt átveszi a Jog a Demokráciáért Európai Bizottságnak (a továbbiakban: Velencei Bizottság) a Lengyel Köztársaságban helyzetre és e tagállamban a közelmúltban elfogadott jogalkotási reformoknak az igazságszolgáltatási rendszerre kifejtett hatására vonatkozó megállapításait.
- 20 Végezetül, az indokolással ellátott javaslat több intézmény, illetve nemzetközi és európai szervezet, így az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Bizottsága, az Európai Tanács, az Európai Parlament, az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata, nemzeti szinten pedig a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság, Lengyelország), a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság, Lengyelország), a Rzecznik Praw Obywatelskich (állampolgári jogok biztosa, Lengyelország), a Krajowa Rada Sądownictwa (Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács, Lengyelország), valamint a bírák és ügyvédek egyesületei által a javaslat kibocsátásához vezető időszak folyamán kifejezett komoly aggályokra hivatkozik.
- 21 Az indokolással ellátott javaslatban szereplő információk és az Európa Tanácsnak az Európai Bizottság a demokrácia érvényesítésére a jog eszközeivel szervének a Lengyel Köztársaságban fennálló helyzetre vonatkozó megállapításai alapján a kérdést előterjesztő bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Lengyel Köztársaságban 2015 óta véghezvitt, különösen a Trybunał Konstytucyjnyt (alkotmánybíróság), a Sąd Najwyższyt (legfelsőbb bíróság), a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsot, a rendes bíróságok szervezetét, az Országos Bírói Iskolát és az ügyészséget érintő jogalkotási változtatások együttes hatása miatt sérült a jogállamiság e tagállamban. A kérdést előterjesztő bíróság e következtetéshez a különösen jelentősnek tekintett olyan változtatások megállapítását veszi alapul, mint:
- a bíróságok függetlenségének megóvása kapcsán a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által játszott alkotmányos szerepet érintő módosítások, együttesen azzal, hogy a lengyel kormány ragaszkodik az érvénytelen kinevezésekhez a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság), és megtagadja bizonyos ítéletek kihirdetését;
  - az igazságügyi miniszter immár a legfőbb ügyész, és joga van arra, hogy aktív szerepet játsszon a vádelemlésekben. Ugyanennek a miniszternek fegyelmi jogköre van a bírósági elnököket illetően. Ez visszatartó hatást gyakorolhat ezekre az elnökökre, ebből következően kihat az igazságszolgáltatásra;

- a Sąd Najwyższyt (legfelsőbb bíróság) érinti a kötelező nyugdíjazás, illetve a jövőbeli kinevezések, továbbá az új összetételű Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács, amelyben jelentős többségben lesznek a politikai kinevezettek;
  - jelentősen sérült a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság) integritása és hatékonysága, mivel nincs garancia arra, hogy a lengyelországi törvények megfelelnek a lengyel alkotmánynak, ami szükségképpen kihat az egész büntető igazságszolgáltatási rendszerre.
- 22 E körülményekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy fennáll a valós veszélye annak, hogy az érintett személlyel szemben önkényesen járnak el tárgyalása során a kibocsátó tagállamban, mivel a Lengyel Köztársaságban az igazságszolgáltatási rendszer „széles körű és ellenőrizetlen” jogkörei nem felelnek meg egy demokratikus jogállam követelményeinek. Ily módon az érintett személy átadása együtt járna az EJEE 6. cikkében meghatározott jogainak sérelmével, így azt az ír jognak és a 2002/584 kerethatározat (10) preambulumbekzdésével együttesen értelmezett 1. cikke (3) bekezdésének megfelelően meg kellene tagadni.
- 23 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítéletben (C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198) a Bíróság az adott esetben az EJEE 3. cikkének megsértésével járó átadás kapcsán kimondta, hogy amennyiben a végrehajtó igazságügyi hatóság azt állapítja meg, hogy a kibocsátó tagállamban a védelem tekintetében általános vagy rendszerszintű hiányosságok állnak fenn, e hatóságnak konkrétan és pontosan értékelnie kell, hogy komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy az érintett személy e tagállamban ki lenne téve az embertelen vagy megalázó bánásmód valós veszélyének. Ebben az ítéletben a Bíróság továbbá kétlépéses eljárást rögzített, amelyet a végrehajtó igazságügyi hatóságnak ilyen körülmények között követnie kell. E hatóságnak először is meg kell állapítania, hogy a kibocsátó tagállamban a védelem tekintetében általános vagy rendszerszintű hiányosságok állnak-e fenn, majd pedig a kibocsátó tagállam hatóságaitól be kell szereznie az érintett személy védelmére vonatkozó szükséges kiegészítő információkat.
- 24 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság arra kíván választ kapni, hogy amennyiben a végrehajtó igazságügyi hatóság azt állapítja meg, hogy a kibocsátó állam megsértette az EUSZ 2. cikkben szereplő jogállamiság közös értékét, és hogy a jogállamiság rendszerszintű megsértése a jellegénél fogva az igazságszolgáltatási rendszer alapvető hiányosságának minősül, irányadó az a 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru (C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198) ítéletben rögzített követelmény, amely szerint a végrehajtó igazságügyi hatóságnak konkrétan és pontosan értékelnie kell, hogy komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy az érintett személy ki lenne téve az EJEE 6. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz való joga sérelmének, vagy pedig ilyen körülmények között egyszerűen úgy kell tekinteni, hogy a tisztességes eljárás konkrét garanciáját a kibocsátó hatóság egyáltalán nem tudja biztosítani az adott személy számára, figyelemmel a jogállamiság megsértésének rendszerszintű jellegére.
- 25 E körülmények között a High Court (felsőbíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- 1) A Bíróság 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítéletében (C-404/15 és C-659/15 PPU) tett megállapításaitól függetlenül, amennyiben a nemzeti bíróság azt állapítja meg, hogy meggyőző bizonyítékok vannak arra, hogy a kibocsátó tagállamban uralkodó körülmények összeegyeztethetetlenek a tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal, mivel a kibocsátó tagállamban maga az igazságszolgáltatási rendszer nem a jogállamiság keretében működik, szükséges-e az, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság konkrétan és pontosan értékelje, hogy az érintett személy a nem tisztességes eljárás veszélyének van-e kitéve, amennyiben a tárgyalásra magára is egy nem a jogállamiság keretében működő rendszer keretében kerül sor?

2) Amennyiben az alkalmazandó teszt annak konkrét értékelését igényli, hogy az érintett személy az igazságszolgáltatás nyilvánvaló megtagadásának valós veszélyével szembesül-e, a nemzeti bíróságnak mint végrehajtó igazságügyi hatóságnak a kibocsátó hatósághoz kell-e fordulnia olyan további szükséges információk beszerzése érdekében, amelyek alapján a nemzeti bíróság kizárhatja azt, hogy az érintett személy az igazságszolgáltatás nyilvánvaló megtagadásának valós veszélyével szembesül-e? Amennyiben igen, a végrehajtó igazságügyi hatóságtól a tisztességes eljárás milyen garanciái követelendők meg?”

A sürgősségi eljárásról

- 26 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.
- 27 E kérelme alátámasztására a kérdést előterjesztő bíróság többek között arra hivatkozott, hogy az érintett személy jelenleg a lengyel hatóságoknak történő átadására vonatkozó határozat meghozataláig fogva tartásban van, és hogy az előterjesztett kérdésekre adott válaszok döntő jelentőséggel bírnak e határozat meghozatala szempontjából.
- 28 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a jelen előzetes döntéshozatalra utalás a 2002/584 kerethatározat értelmezésére irányul, amely kerethatározat az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. cím területére tartozik. Következésképpen a jelen előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás tárgya lehet.
- 29 Másodszor, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a sürgősség kritériumát illetően figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy az érintett személy jelenleg meg van fosztva szabadságától, és hogy további fogva tartása az alapjogvita kimenetelétől függ. Egyébiránt az érintett személy helyzetét a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban történő elbírálására irányuló kérelme benyújtásának időpontjára vonatkozóan kell vizsgálni (2017. augusztus 10-i Zdziaszek ítélet, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Márpedig a jelen esetben egyrészt nem vitatott, hogy az érintett személy ebben az időpontban fogva tartásban volt. Másrészt fogva tartása az alapügy kimenetelétől függ, amennyiben ezen intézkedést a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázat szerint a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtásának keretében rendelték el.
- 31 E körülmények között az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság első tanácsa 2018. április 12-én úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi eljárásban bírálják el.
- 32 Egyebekben úgy határozott, hogy a jelen ügyet visszautalja a Bíróság elé annak érdekében, hogy azt a nagytanács elé utalja.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 33 Mindenekelőtt, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolásából és a 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru (C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198) ítéletre történő, magában az első kérdésben szereplő hivatkozásból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdések azokra a feltételekre vonatkoznak, amelyek szerint a végrehajtó igazságügyi hatóság a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadhatja az európai elfogatóparancs végrehajtását amiatt, hogy

fennáll a valós veszélye annak, hogy sérül a keresett személynek az EJEE 6. cikkének (1) bekezdésében rögzített – és a jelen ítélet 5. pontjában kifejtettek szerint a Charta 47. cikke második bekezdésének megfelelő – független bíróság előtti tisztességes eljáráshoz való joga a kibocsátó igazságügyi hatóságnak történő átadása esetén.

- 34 Ily módon úgy kell tekinteni, hogy az együttesen vizsgálandó két kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személy átadásáról dönteni hivatott végrehajtó igazságügyi hatóság olyan bizonyítékokkal rendelkezik, mint amelyek a Bizottság által az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott indokolással ellátott javaslatban szerepelnek, amelyek alkalmasak annak alátámasztására, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok okán fennáll a Charta 47. cikkének második bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való alapvető jog megsértésének valós veszélye, akkor az említett hatóságnak konkrétan és pontosan értékelnie kell, hogy komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy az érintett személy ennek a veszélynek ki lenne téve az e tagállamnak történő átadása esetén. Igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság azt kéri, hogy a Bíróság pontosítsa, hogy ezen értékelésnek mely feltételeknek kell eleget tennie.
- 35 Az előterjesztett kérdések megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog így azon az alapvető előfeltevésen alapul, amely szerint minden tagállam osztozik az összes többi tagállammal az Unió alapjául szolgáló számos közös értékben, és elismeri, hogy azok osztják ezen értékeket vele, amint azt az EUSZ 2. cikk kimondja. Ezen előfeltevés maga után vonja és igazolja a tagállamok közötti kölcsönös bizalom fennállását ezen értékek elismerése, és így az azokat végrehajtó uniós jog tiszteletben tartása tekintetében (2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Mind a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elve, mind pedig a köztük fennálló kölcsönös bizalmon alapuló kölcsönös elismerés elve (lásd ebben az értelemben: 2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) alapvető jelentőséggel bír az uniós jogban, mivel lehetővé teszik egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását. Pontosabban a kölcsönös bizalom elve, különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében mindegyik államtól megköveteli, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintse, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat (2016. november 10-i Poltorak ítélet, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Így a tagállamok az uniós jog végrehajtásakor az uniós jog alapján kötelesek lehetnek arra, hogy feltételezzék, a többi tagállam tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és így nemcsak az nem lehetséges, hogy valamely másik tagállamtól az alapvető jogok uniós jog által biztosított védelmi szintjénél magasabb nemzeti védelmi szintet követeljenek meg, hanem – a kivételes esetektől eltekintve – azt sem vizsgálhatják meg, hogy ezen másik tagállam a konkrét esetben ténylegesen tiszteletben tartotta-e az Unió által biztosított alapvető jogokat [2014. december 18-i 2/13 (az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása) vélemény, EU:C:2014:2454, 192. pont].
- 38 A 2002/584 kerethatározat (6) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az e kerethatározatban előírt európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének.
- 39 A 2002/584 kerethatározatnak az a célja – amint az különösen az 1. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, valamint (5) és (7) preambulumbekkezdéséből kitűnik –, hogy a kiadatásról szóló, 1957. december 13-i európai egyezményen alapuló, többoldalú kiadatási rendszert az igazságügyi hatóságok közötti, az

- elítéltek vagy gyanúsítottak büntető ítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő, a kölcsönös elismerés elvén alapuló átadásának rendszerével váltsa fel (2016. november 10-i Kovalkovas ítélet, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 A 2002/584 kerethatározat célja ily módon az elítéltek vagy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítottak átadása új, egyszerűsített és hatékonyabb rendszerének bevezetése útján az igazságügyi együttműködés megkönnyítése és meggyorsítása annak érdekében, hogy elősegítse az Unió azon célkitűzésének elérését, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének azon nagy fokú bizalomra épülő térségévé váljon, amelynek a tagállamok között fenn kell állnia (2016. november 10-i Poltorak ítélet, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 A 2002/584 kerethatározat által szabályozott területen a kölcsönös elismerés elve, amely a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés „sarokkövéként” szolgál, amint az a kerethatározat (6) preambulumbekzdéséből kitűnik, a kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdésében jut érvényre, amely kimondja azon szabályt, miszerint a tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és az említett kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre. A végrehajtó igazságügyi hatóságok tehát – főszabály szerint – csakis a végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározatban taxatív felsorolt eseteiben tagadhatják meg az európai elfogatóparancs végrehajtását, és annak végrehajtását kizárólag az e kerethatározat 5. cikkében kimerítő jelleggel felsorolt feltételekhez köthetik. Következésképpen, mivel az európai elfogatóparancs végrehajtása a főszabály, a végrehajtás megtagadása kivételként tekintendő, amelyet szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 49. és 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Így az említett kerethatározat kifejezetten meghatározza egyrészt az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező (3. cikk), illetve mérlegelhető megtagadásának okait (4. és 4a. cikk), másfelől a kibocsátó tagállam által egyedi esetekben nyújtandó garanciákat (5. cikk) (lásd: 2017. augusztus 10-i Tupikas ítélet, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 51. pont).
- 43 Ugyanakkor a Bíróság elismerte, hogy a kölcsönös elismerés elve és a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elve korlátozható „kivételes körülmények” fennállása esetén (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ebben az összefüggésben a Bíróság elismerte, hogy bizonyos körülmények esetén a végrehajtó igazságügyi hatóság megszüntetheti a 2002/584 kerethatározat által bevezetett átadási eljárást, ha fennáll annak a veszélye, hogy a keresett személy az átadása esetén a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódban részesül (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 104. pont).
- 45 Éppen ezért a Bíróság egyrészt a kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdését vette alapul, amely kimondja, hogy ez a kerethatározat nem érinti az EUSZ 2. cikkben és az EUSZ 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét, másrészt pedig a Charta 4. cikkében biztosított alapvető jog abszolút jellegét (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 83. és 85. pont).
- 46 A jelen ügyben az érintett személy az indokolással ellátott javaslatra és az abban hivatkozott dokumentumokra támaszkodva nem járult hozzá a lengyel igazságügyi hatóságoknak történő átadásába, és különösen azzal érvelt, hogy az átadás az igazságszolgáltatás nyilvánvaló megtagadása valós veszélyének tenné ki amiatt, hogy a kibocsátó tagállamban az igazságszolgáltatási rendszerre vonatkozóan a közelmúltban elfogadott jogalkotási reformok megvalósítása következtében a bíróságok nem függetlenek.

- 47 Mindenekelőtt tehát azt kell megvizsgálni, hogy a Charta 4. cikke megsértésének valós veszélyéhez hasonlóan az érintett személy független bírósághoz forduláshoz való alapvető joga megsértésének és ezáltal a Charta 47. cikkének második bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való joga megsértésének valós veszélye lehetővé teheti-e azt, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján kivételes jelleggel megtagadja az európai elfogatóparancs végrehajtását.
- 48 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a bírák függetlenségére vonatkozó követelmény a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényegéből következik, amely döntő jelentőségű a jogalanyok uniós jogból eredő valamennyi joga védelmének biztosítása és a tagállamok közös hagyományából eredő, az EUSZ 2. cikkben felsorolt alapvető értékek, különösen pedig a jogállamiság megőrzése szempontjából.
- 49 Az Unió ugyanis olyan jogi unió, amelyben a jogalanyoknak joguk van ahhoz, hogy az uniós jogi aktusok velük szemben történő alkalmazására vonatkozó bármely határozat vagy egyéb nemzeti jogi aktus jogszerűségét bíróság előtt vitassák (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Az EUSZ 19. cikkel összhangban a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint azoknak a jogoknak a bírói védelmét, amelyek a jogalanyokat e jog alapján megilletik (lásd ebben az értelemben: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2018. március 6-i Achmea ítélet, C-284/16, EU:C:2018:158, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 51 Az uniós jog tiszteletben tartásának biztosítására irányuló hatékony bírósági felülvizsgálatnak magának a fennállása a jogállamiság létének velejárója (lásd ebben az értelemben: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 Következésképpen minden tagállamnak biztosítania kell, hogy jogorvoslati rendszerében, az uniós jog hatálya alá tartozó területeken az uniós jog értelmében vett „bíróságnak” minősülő fórumok teljesítik a hatékony bírói jogvédelem követelményeit (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 37. pont).
- 53 Márpedig e jogvédelem biztosítása érdekében az említett fórum függetlenségének megőrzése alapvető fontosságú, amint azt a Charta 47. cikkének második bekezdése megerősíti, amely a hatékony jogorvoslathoz való alapvető joghoz fűződő követelmények sorában említi a „független” bírósághoz való fordulást (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 41. pont).
- 54 A nemzeti bíróságok függetlensége különösen alapvető azon igazságügyi együttműködési rendszer megfelelő működése szempontjából, amelyet az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali mechanizmus megtestesít, amennyiben – a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően – e mechanizmust csak olyan, az uniós jog alkalmazásáért felelős fórum hozhatja működésbe, amely többek között ezen, függetlenségre vonatkozó feltételt teljesíti (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 43. pont).
- 55 Mivel a 2002/584 kerethatározat célja, amint arra a jelen ítélet 40. pontja emlékeztet, hogy közvetlenül az „igazságügyi hatóságok” közötti egyszerűsített átadási rendszert hozzon létre a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásának biztosítása céljából, az európai elfogatóparancs szabályozása keretében e hatóságok függetlenségének megőrzése alapvető fontosságú.

- 56 A 2002/584 kerethatározat ugyanis arra az elvre épül, amely szerint az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos határozatok minden, az ilyen jellegű határozatokra jellemző – különösen a kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésében szereplő alapvető jogokból és alapvető jogelvekből eredő – garanciában részesülnek. Ez nemcsak azt vonja maga után, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatos határozatot, hanem hogy az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatot is olyan igazságügyi hatóság hozza, amely megfelel a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek, így pedig azt, hogy a tagállamok közötti, a kerethatározatban előírt átadási eljárás egészére bírósági felülvizsgálat alatt kerüljön sor (lásd ebben az értelemben: 2016. november 10-i Kovalkovas ítélet, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 57 Továbbá meg kell jegyezni, hogy a tagállamok még az olyan büntetőeljárás, azaz akár szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása érdekében folyó eljárás, akár érdemi büntetőeljárás esetében is, amelyek a 2002/584 kerethatározat és az uniós jog hatályán kívül maradnak, kötelesek tiszteletben tartani az EJEE-ben vagy a nemzeti jogokban biztosított alapvető jogokat, köztük a tisztességes eljáráshoz való jogot és az abból eredő garanciákat (lásd ebben az értelemben: 2013. május 30-i F ítélet, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 48. pont).
- 58 Így az európai elfogatóparancs szabályozásának alapját képező, a tagállamok közötti nagy fokú bizalom tehát azon az előfeltevésen nyugszik, amely szerint a büntetőeljárást, illetve a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása érdekében folyó eljárást, vagy akár az érdemi büntetőeljárást lefolytató más tagállami büntetőbíróságok megfelelnek a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek, amelyek között szerepel különösen a bíróságok függetlensége és pártatlansága.
- 59 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy amennyiben fennáll annak valós veszélye, hogy az európai elfogatóparanccsal érintett személynek a kibocsátó igazságügyi hatóságnak történő átadása esetén sérül a független bírósághoz forduláshoz való alapvető joga és ezáltal a Charta 47. cikkének második bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogának lényeges tartalma, a végrehajtó igazságügyi hatóság a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján kivételes jelleggel megtagadhatja az európai elfogatóparancs végrehajtását.
- 60 Így amikor – mint az alapügyben is – az európai elfogatóparanccsal érintett személy a kibocsátó igazságügyi hatóságnak történő átadása ellen arra hivatkozik, hogy olyan rendszerszintű vagy legalábbis általános hiányosságok észlelhetők, amelyek véleménye szerint érinthetik a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét, és így sérthetik a tisztességes eljáráshoz való jogának lényegi tartalmát, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak, amikor az említett tagállam hatóságai számára történő átadásról határoz, vizsgálnia kell, hogy fennáll-e annak valós veszélye, hogy az érintett személy ezen alapvető joga sérül (lásd analógia útján: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 88. pont).
- 61 Ehhez a végrehajtó igazságügyi hatóságnak először is a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatási rendszerének működésére vonatkozó objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális adatokra támaszkodva (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 89. pont) értékelnie kell, hogy fennáll-e annak valós veszélye, hogy az említett állam bíróságainak függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok okán sérül a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog. A közelmúltban a Bizottság által az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése alapján a Tanácshoz intézett indokolással ellátott javaslatban szereplő információk különösen releváns tényezőknek bizonyulnak ezen értékelés szempontjából.
- 62 Az ilyen értékelést a Charta 47. cikkének második bekezdésében biztosított alapvető jog védelmi szintjének fényében kell elvégezni (lásd analógia útján: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 88. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 63 E tekintetben, az e jog lényeges tartalmából eredő, a bíróságok függetlenségére vonatkozó követelményt illetően emlékeztetni kell arra, hogy ez az ítélethozatali tevékenységtől elválaszthatatlan, és két aspektusa van. Az első – külső – szempont azt feltételezi, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és anélkül, hogy bárhonnán utasításokat kapna, így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és határozataikat befolyásolhatja (lásd ebben az értelemben: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 Ez az ilyen külső tényezőkkel szembeni nélkülözhetetlen szabadság megkövetel bizonyos olyan megfelelő garanciákat, mint az elmozdíthatatlanság, amelyek az ítélethozatal feladatával megbízott személyek védelmére szolgálnak (2006. szeptember 19-i Wilson ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az, hogy e tagok olyan szintű illetményben részesüljenek, amely összhangban áll az általuk ellátott feladatok jelentőségével, a bírói függetlenség lényegi biztosítékát alkotja (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 45. pont).
- 65 A második – belső – szempont a pártatlanság fogalmával áll összefüggésben, és arra vonatkozik, hogy egyenlő távolságot kell tartani a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő mindenkori érdekeitől. E szempont megköveteli az objektivitást, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön (2006. szeptember 19-i Wilson ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 Ezek a függetlenségi és pártatlansági garanciák olyan szabályok meglétét igénylik – különösen, ami a fórum összetételét, a kinevezést, a megbízatás időtartamát, valamint az elfoglaltsági okokat, a kizárási okokat és a tagok elmozdítását illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett fórum külső tényezők általi befolyásolhatóságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását. Az érintett fórum függetlenségére vonatkozó feltétel teljesüléséhez az ítélkezési gyakorlat többek között megköveteli, hogy e fórum tagjainak elmozdítását kifejezett jogszabályi rendelkezések rögzítsék (2014. október 9-i TDC-ítélet, C-222/13, EU:C:2014:2265, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 67 A függetlenség követelménye azt is feltételezi, hogy az ítélethozatal feladatával megbízott személyekre vonatkozó fegyelmi felelősségi rendszer tartalmazza az ahhoz szükséges garanciákat, hogy elkerülhető legyen annak veszélye, hogy ezt a rendszert a bírósági határozatok tartalmának politikai felülvizsgálatát szolgáló rendszerként alkalmazzák. E tekintetben az olyan szabályok megalkotása, amelyek egyaránt meghatározzák – többek között – a fegyelmi vétségnek minősülő magatartásokat és a konkrétan alkalmazandó szankciókat, illetve amelyek egy független fórum olyan eljárását írják elő, amely maradéktalanul biztosítja a Charta 47. és 48. cikkében rögzített jogokat, különösen a védelemhez való jogot, és amely biztosítja a fegyelmi testület határozatainak bíróság előtti megtámadhatóságát, az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzéséhez elengedhetetlen garanciáknak minősülnek.
- 68 Amennyiben a jelen ítélet 62–67. pontjában felidézett követelmények fényében a végrehajtó igazságügyi hatóság azt állapítja meg, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok okán e tagállamban fennáll a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényeges tartalma megsértésének valós veszélye, ami veszélyeztetheti e tagállam bíróságainak függetlenségét, akkor e hatóságnak ezt követően konkrétan és pontosan értékelnie kell, hogy a jelen ügy körülményei között komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy a keresett személy ennek a veszélynek ki lenne téve az e tagállamnak történő átadása esetén (lásd a Charta 4. cikkével összefüggésben analógia útján: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 92. és 94. pont).

- 69 Ez a konkrét értékelés akkor is elvégzendő, ha egyfelől – mint a jelen esetben – a kibocsátó tagállam vonatkozásában a Bizottság az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése alapján indokolással ellátott javaslatot fogadott el annak érdekében, hogy a Tanács állapítsa meg, hogy fennáll annak egyértelmű veszélye, hogy különösen a nemzeti bíróságok függetlenségét fenyegető veszélyek miatt az említett tagállam súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkben hivatkozott értékeket, így a jogállamiságot, másfelől pedig, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy értékeli, hogy különösen egy ilyen javaslat alapján olyan bizonyítékok állnak rendelkezésre, amelyek az említett értékek vonatkozásában alátámaszthatják az e tagállam igazságszolgáltatását érintő rendszerszintű hiányosságok fennállását.
- 70 A 2002/584 kerethatározat (10) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az európai elfogatóparancs szabályozásának végrehajtása csak abban az esetben függeszthető fel, ha a tagállamok egyike súlyosan és tartósan megsérti az EUSZ 2. cikkében rögzített alapelveket, és ezt a Tanács az EUSZ 7. cikkének (2) bekezdése szerint, az EUSZ 7. cikk (3) bekezdésében rögzített következményekkel megállapítja.
- 71 Tehát magából az említett preambulumbekkezdés szövegéből következik, hogy az Európai Tanács feladata annak megállapítása, hogy a kibocsátó tagállamban sérültek az EUSZ 2. cikkben meghatározott elvek, köztük a jogállamiság elve, ahhoz hogy e tagállam tekintetében az európai elfogatóparancs szabályozásának alkalmazása felfüggesztésre kerüljön.
- 72 Ennélfogva a végrehajtó igazságügyi hatóság csakis abban az esetben köteles automatikusan megtagadni a kibocsátó tagállam által kibocsátott valamennyi európai elfogatóparancs végrehajtását, anélkül hogy konkrétan vizsgálnia kellene, hogy fennáll-e a valós veszélye annak, hogy az érintett személy tisztességes eljárásához való alapvető jogának lényeges tartalma sérül, ha az Európai Tanács az EUSZ 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek mellett megállapítja, hogy a kibocsátó tagállamban súlyosan és tartósan sérültek az EUSZ 2. cikkben rögzített elvek, így a jogállamisággal együtt járó elvek, és a Tanács ennek következtében e tagállam tekintetében felfüggeszti a 2002/584 kerethatározat alkalmazását.
- 73 Ennélfogva, amennyiben az Európai Tanács ilyen határozatot nem fogadott el, a végrehajtó igazságügyi hatóság a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján csakis olyan kivételes körülmények között tagadhatja meg az olyan tagállam által kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, amely vonatkozásában az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése értelmében vett indokolással ellátott javaslat született, amikor az említett hatóság az adott ügy konkrét és pontos értékelése alapján azt állapítja meg, hogy komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy fennáll annak valós veszélye, hogy az európai elfogatóparanccsal érintett személynek a kibocsátó igazságügyi hatóságnak történő átadása esetén sérül a független bírósághoz forduláshoz való alapvető joga és ezáltal a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának lényeges tartalma.
- 74 Ezen értékelés keretében a végrehajtó igazságügyi hatóságnak vizsgálnia kell különösen azt, hogy a kibocsátó tagállam bíróságainak függetlenségét illető – a rendelkezésre álló bizonyítékok által alátámasztott – rendszerszintű vagy általános hiányosságok milyen mértékben lehetnek hatással a keresett személy elleni eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező bíróságokra.
- 75 Amennyiben e vizsgálat arra az eredményre vezet, hogy az említett hiányosságok hatással lehetnek a bíróságokra, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak az érintett személy által előadott konkrét aggályok és az általa alkalmasint szolgáltatott információk tükrében azt is értékelnie kell, hogy komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy fennáll annak valós veszélye, hogy az európai elfogatóparanccsal érintett személynek a személyes helyzetére, valamint az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény jellegére és az európai elfogatóparancs ténybeli hátterére tekintettel sérül a független bírósághoz forduláshoz való alapvető joga és ezáltal a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának lényeges tartalma.

- 76 Egyébiránt a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a 2002/584 kerethatározat 15. cikke (2) bekezdésének megfelelően a kibocsátó igazságügyi hatóságtól olyan kiegészítő információk közlését kell kérnie, amelyeket e veszély fennállásának értékeléséhez szükségesnek tart.
- 77 A végrehajtó igazságügyi hatóság és a kibocsátó igazságügyi hatóság közötti párbeszéd keretében ez utóbbi hatóság adott esetben a bíróságok függetlenségére vonatkozó garanciák kibocsátó tagállambeli védelmével kapcsolatos feltételek esetleges módosítását illető minden olyan objektív bizonyítékot a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezésére bocsáthat, amelyek alapján az érintett személy vonatkozásában kizárható e veszély fennállása.
- 78 Abban az esetben, ha a kibocsátó igazságügyi hatóság által – szükség esetén a 2002/584 kerethatározat 7. cikke értelmében a kibocsátó tagállam központi hatóságának vagy központi hatóságai egyikének segítségét igénybe véve (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 97. pont) – a végrehajtó igazságügyi hatósággal közölt információk alapján ez utóbbi hatóság nem tudja kizárni, hogy fennáll annak valós veszélye, hogy az érintett személynek az említett tagállamban sérül a független bírósághoz forduláshoz való alapvető joga és ezáltal a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának lényeges tartalma, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak mellőznie kell az e személlyel szemben kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását.
- 79 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személy átadásáról dönteni hivatott végrehajtó igazságügyi hatóság olyan bizonyítékokkal rendelkezik, mint amelyek a Bizottság által az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott indokolással ellátott javaslatban szerepelnek, amelyek alkalmasak annak alátámasztására, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok okán fennáll a Charta 47. cikkének második bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való alapvető jog megsértésének valós veszélye, akkor az említett hatóságnak konkrétan és pontosan értékelnie kell, hogy – e személynek a személyes helyzetére, valamint az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény jellegére és az európai elfogatóparancs ténybeli hátterére tekintettel, illetve az említett kerethatározat 15. cikkének (2) bekezdésének megfelelően a kibocsátó tagállam által szolgáltatott információkra figyelemmel – komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy az érintett személy az e tagállamnak történő átadása esetén ennek a veszélynek ki lenne téve.

A költségekről

- 80 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személy átadásáról dönteni hivatott végrehajtó igazságügyi hatóság olyan bizonyítékokkal rendelkezik, mint amelyek az Európai Bizottság által az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott indokolással ellátott javaslatban szerepelnek, amelyek alkalmasak annak alátámasztására, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok okán fennáll az Európai Unió Alapjogi Chartája

47. cikkének második bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való alapvető jog megsértésének valós veszélye, akkor az említett hatóságnak konkrétan és pontosan értékelnie kell, hogy – e személy személyes helyzetére, valamint az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény jellegére és az európai elfogatóparancs ténybeli hátterére tekintettel, illetve a módosított 2002/584 kerethatározat 15. cikkének (2) bekezdésének megfelelően a kibocsátó tagállam által szolgáltatott információkra figyelemmel – komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető-e, hogy az érintett személy az e tagállamnak történő átadása esetén ennek a veszélynek ki lenne téve.

Aláírások